

Dit exemplaar bestaat uit 3 blz.

VERTROUWELIJKRECENTE ONTWIKKELINGEN IN DE NEDERLANDSE SECTIE VAN DE VIERDE INTERNATIONALE

Voor de tweede maal in een tijdsverloop van circa zes jaar hebben zich onder de georganiseerde trotskisten in Nederland ernstige meningsverschillen voorgedaan, waardoor - naar het zich laat aanzien - voortaan niet meer twee, doch drie zelfstandige groepjes zullen optreden.

De inzichten verschilden ook nu ten aanzien van de waardering van de politieke verhoudingen en mogelijkheden tot ontplooiing van trotskistische activiteit, met andere woorden ten aanzien van tactiek en werkterrein.

Bij het eerste conflict, dat omstreeks 1960 tot uittreding van vier niet onbelangrijke trotskisten leidde, ging het in hoofdzaak om het al dan niet consequent blijven volgen van de zogenaamde intrede-politiek in "proletarische" massa-organisaties, als de PvdA en het NVV, met het doel daarin druk naar "links" uit te oefenen en in daarvoor gunstige situaties leiding te geven aan de strijd tot vestiging van de "socialistische" (lees communistische) maatschappij. De uitgetreden van toen zijn nog immer oppositionele leden van de PvdA en trachten door middel van het onder hun leiding verschijnende orgaan "Links" de koers van deze partij te radicaliseren.

Onder invloed van eigen negatieve ervaringen en van gewijzigde inzichten in de Internationale, verlegde de Nederlandse sectie sinds 1961 het accent van haar infiltratie-activiteiten naar de jeugdbeweging, de vakbeweging en de PSP. Daarnaast ging zij zich meer richten op de bevordering en consolidering van sociale revolutie-processen in de z.g. koloniale wereld.

In feite hebben geen van deze activiteiten tot vergroting van de trotskistische invloed geleid; deze moeten zelfs als mislukt worden beschouwd, met uitzondering van die, welke in de PSP worden ontplooid.

Het jongste conflict werd reeds begin 1965 geboren. Aanleiding daartoe vormde het, overeenkomstig de politieke visie van Raptis (alias Pablo), de leider van de zgn. "Pabloistische" fractie van de Vierde Internationale, opnieuw verlegde werkgebied. *)

*) De Pabloistische fractie trad in november '65 uit de (Parijse) Vierde Internationale. De Nederlandse sectie volgde dit voorbeeld.)

VERTROUWELIJK

Voortaan diende, evenals elders en op internationaal niveau, ook in Nederland alles in het werk gesteld te worden om de Communistische Partij te "destaliniseren", teneinde de vorming van één grote revolutionair-marxistische partij mogelijk te maken, waarin ook voor trotskisten plaats zou zijn. De hefboom daartoe zou een "linkse concentratie" van min of meer radicale marxistische figuren buiten de communistische partij (i.c. de CPN) moeten zijn.

Een belangrijk deel van de, overigens numeriek zwakke, Nederlandse sectie geloofde voorshands echter niet aan de mogelijkheid tot "democratisering" van de CPN en bleef de, vooral in Rotterdam met enige vrucht gevolgde, intrede-politiek in de PSP voortzetten. Mede onder invloed van het autoritaire optreden van enkele leidende figuren - waaronder Ferares - en van conflicten van andere orde, groeide deze oppositie uit tot circa 15 leden, daarmee een meerderheid van circa tweederde vormend. Niettegenstaande een bemiddelingspoging van de zijde van Raptis c.s., kwam het op een nagenoeg voltallige bijeenkomst der Nederlandse sectie op 11 juni j.l. tot een, naar het schijnt definitieve, breuk. Hoewel de kwalitatief belangrijke minderheid in feite de aanvankelijk internationaal (d.w.z. door Raptis) uitgestippelde koers volgt, zal zij vanwege de verwachte erkenning van de meerderheid door Raptis c.s., geïsoleerd komen te staan. Nochtans zal zulks, naar verwacht wordt, weinig invloed hebben op de individueel gezien nog steeds grote politieke activiteit van de Nederlandse trotskisten.

Iets meer genuanceerd luiden de beide standpunten in het jongste conflict ongeveer als volgt:

Minderheid

Wil de trotskistische beweging weerklank vinden bij de (arbeiders) massa en een revolutionaire vernieuwing van de Westeuropese arbeidersleiding tot stand brengen, dan moet zij niet alleen haar doelstellingen zoveel mogelijk ópenlijk propageren, maar vooral ook samenwerken met revolutionair-marxisten uit andere partijen, met het doel om de meest proletarische partij met de beste mogelijkheden tot recrutering van revolutionair kader - i.c. de CPN - weer onder de vlag van het democratische Marxisme-Leninisme terug te brengen. Gezamenlijk met de arbeiderspartijen uit de communistische landen, de andere communistische partijen uit de "kapitalistische wereld" en revolutionaire groeperingen in de "derde wereld", kunnen dan het imperialisme en het kapitalisme worden

verslagen.

De arbeiders in de massavakbeweging (NVV) moeten klassebewust en strijdvaardig gemaakt worden, zodat zij onder revolutionaire leiding tot de vestiging van de socialistische maatschappij kunnen bijdragen.

Meerderheid

De dynamiek van het neo-kapitalisme vereist een nieuwe arbeidersstrategie. De CPN heeft, niettegenstaande het destalinisatie-proces, haar bureaucratische en stalinistische signatuur alleen maar onderstreept. Zij oefent geen enkele aantrekkingskracht op de arbeidersmassa en op marxistische intellectuelen uit. De PSP, anti-bureaucratisch als zij is, gaat voort alle "linkse" elementen tot zich te trekken, vooral onder jongeren en intellectuelen. Zij is bezig zich d.m.v. een sociaal actieprogramma te verbinden met de strijd van de arbeidersklasse. Hoewel zij niet als de revolutionaire partij in wording kan worden beschouwd, verschaft zij in toenemende mate authentiek marxistisch kader. De mogelijkheid tot opbouw van een revolutionair-marxistische vleugel in die partij is duidelijk aanwezig. Zelfstandig als trotskisten optreden is - gezien de huidige conjunctuur en de negatieve ervaringen van de arbeiders met het opportunistische stalinisme - niet wenselijk.

Niet in het NVV, doch in het OVB (Onafhankelijk Verbond van Bedrijfsorganisaties) is realisering van het trotskistische vakbondsprogramma mogelijk gebleken. Het is deze vakcentrale, die een werkelijk linkse oppositie voert.

Commentaar

Het lijkt onmiskenbaar, dat de standpuntbepaling van de oppositie (de huidige meerderheid dus) nauw verband houdt met reeds verworven posities in plaatselijke en regionale besturen van de PSP en van het OVB, met name in Rotterdam.

Inderdaad lijken de door hen aangevoerde argumenten de realiteit op dit moment dichter te benaderen dan die van de minderheidsgroep van Ferrares c.s. Er bestaan reeds zwakke aanwijzingen, dat men in de laatste groep rekening houdt met een noodgedwongen compromis in de richting van het meerderheidsstandpunt.

4 juli 1966.